

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 4/2022
26.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Рајка Шимшића, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног Рајка Шимшића - адвоката Соње Манојловић и Драгице Брајушковић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 108/20 од 06.05.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1-По1 17/21 од 10.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.01.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Рајка Шимшића - адвоката Соње Манојловић и Драгице Брајушковић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 108/20 од 06.05.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1-По1 17/21 од 10.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 108/20 од 06.05.2021. године окривљени Рајко Шимшић оглашен је кривим због извршења кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од једне године, кривичног дела злоупотреба службеног положаја у продуженом трајању из члана 359. став 1. КЗ у вези са члана 61. КЗ за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од две године и кривичног дела фалсификовање исправе у саизвршилаштву у продуженом трајању из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. и 61 КЗ, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године у коју казну му је урачунато време проведено у притвору, време проведено на мери забране напуштања стана уз примену електронског надзора, као и време проведено на издржавању казне затвора.

Истом пресудом према окривљеном изречена је мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности, којом је окривљеном забрањено вршење позива, делатности и дужности службеног лица у свим држаним органима Републике Србије у трајању од пет година, рачунајући од правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. На основу члана 87. КЗ према окривљеном Рајку Шимшићу изречена је мера безбедности одузимања предмета, а окривљени је на основу члана 262. и 264. ЗКП обавезан да на име судског паушала плати суду новчани износ од 20.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног изршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1-По1 17/21 од 10.11.2021. године одбијена је као неоснована жалба бранилаца окривљеног, а пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 108/20 од 06.05.2021. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднеле су браниоци окривљеног Рајка Шимшића - адвокати Соња Манојловић и Драгица Брајушковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или их укине и предмет врати на поновно одлучивање или укине пресуду Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1-По1 17/21 од 10.11.2021. године и предмет врати на поновно одлучивање, као и да Врховни касациони суд у смислу члана 488. став 3. ЗКП одреди да се извршење правноснажне пресуде у односу на окривљеног одложи до доношења одлуке о захтеву за заштиту законитости.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Браниоци окривљеног у поднетом захтеву као разлог подношења истичу битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, наводећи да је пресудом прекорачена оптужба на тај начин што је у изреци прецизираног оптужног акта, у ставу другом, под тачком 2., окривљеном стављено на терет да је „дана 22.09.2015. године у 17,00 часова користећи приступну картицу АА у информационом систему МУП РС, апликација Примарни ИД, апликација Матичне књиге рођених, извршио провере свих постојећих лица рођених 1983. године у месту ..., општина ..., односно свих лица која су 1983. године уписана у матичне књиге рођених у Месној заједници ... и утврдио да у информационом систему МУП РС задње уписано лице рођено 1983. године под редним бројем 2.“, док је суд у изреци правноснажне пресуде

променио време наводног извршења кривичног дела па је навео да је окривљени „ у периоду од 16.59,25 до 17.01,02 ... вршио проверу лица уписаних под бројевима 2,3,4 те утврдио да је у информационом систему МУП РС задње уписано лице рођено 1983. године под редним бројем 2.“ На овај начин је, према наводима захтева, суд прекорачио оптужбу јер је променио време предузимања наводне радње која је окривљеном стављена на терет, проширујући време на трајање целокупног снимка, а такође и у погледу количине криминалних активности, јер је наводно вршио проверу „ свих лица која су уписана под редним бројем 2,3 и 4“, а што окривљеном није било стављено на терет оптужним актом.

Надаље, прекорачење оптужбе постоји и делу оптужбе у ставу другом, под тачком 4, где суд мења чињенични опис. Наиме, тужилац је окривљеном ставио на терет да је „ дана 11.12.2015. године, у 15,12 часова, користећи приступну картицу АА у информационом систему МУП РС, апликација „Примарни ИД“, апликација Матичне књиге рођених, извршио проверу свих лица рођених 1981. године у месту ..., општина ..., односно свих лица која су 1981. године уписана у матичне књиге рођених у Месној заједници ... и утврдио да је у информационом систему МУП РС задње уписано лице рођено 1981. године под редним бројем 3...“, а пресудом је окривљени оглашен кривим да је наведеном провером утврдио „ да је задње уписано лице у 1981. години у месту ..., општина ... уписано под редним бројем 2...“

Објективни идентитет оптужбе, по наводима захтева, суштински је повређен и у делу изреке пресуде који је означен под III, обзиром да је тужилац својим оптужним актом окривљеном ставио на терет да је на незаконит начин вршио проверу личних података лица ББ путем „јединственог матичног броја“ за то лице које је наведено у изреци оптужног акта, док је изреком правноснажне пресуде окривљени оглашен кривим за наводну проверу података за то лице, односно суд је избацио из изреке да је провера личних података лица ББ вршена путем јединственог матичног броја.

Према ставу бранилаца изменом чињеничног описа у изреци пресуде, уношењем нових чињеница а изостављањем неких, суд је прешао границе чињеничног основа оптужбе јер је изменио битне чињенице у погледу како времена, тако и начина извршења кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим и осуђен.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По налажењу Врховног касационог суда, наведеном изменом чињеничног описа кривичног дела из оптужног акта суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног

Рајка Шимшића. Ово стога што суд може изменити опис дела дат у оптужници а да не прекорачи оптужбу, све док измењени опис остаје у границама чињеничног основа оптужнице тј. у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива а из којих произилазе законска обележја одређеног кривичног дела.

Изменама под II тачка два изреке пресуде, уместо, „у 17.00 часова“ навео „у периоду од 16:59:25 до 17:01:02 часова“ суд је извршио прецизирање времена када је окривљени извршио инкриминисане радње (не мењајући датум извршења кривичног дела), при чему време извршења није битан елемент кривичног дела које је окривљеном стављено на терет и прецизним навођењем да је извршена провера лица рођених 1983. године „уписаних под бројем 2, 3 и 4“ уместо „свих лица рођених 1983. године у месту ..., Општина ...“ само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, о чему се првостепени суд детаљно изјашњавао на страни 96. правноснажне пресуде које разлоге прихвата и овај суд. Такође, изменама под II тачка 4 изреке пресуде навођењем да је „задње лице рођено 1981. године под редним бројем 2“ уместо „редним бројем 3“ и под III изреке пресуде уместо да је извршио проверу личних података „лица ББ, рођеног 1983. године ЈМБГ ...“ суд је навео да је том приликом извршио проверу личних података „лица ББ, рођеног 1983. године“, на који начин није прекорачио оптужбу већ је извршио усклађивање са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу из кога произилази да је задње лице рођено 1981. године под редним бројем 2., као и да као критеријум претраге није наведен матични број лица за кога је вршена провера већ лични подаци, о чему се првостепени суд детаљно изјашњавао на страни 98. и 99. правноснажне пресуде, које разлоге прихвата и овај суд.

Дакле, у конкретном случају чињенични опис радњи извршења кривичног дела у изреци пресуде остао је у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама датих чињеница и околности на којима се оптужба заснива и сва прецизирања која су вршена не односе се на битна обележја кривичних дела која су окривљеном стављена на терет и за које је правноснажно осуђен, а не представљају ни већу криминалну количину у односу на радњу извршења кривичног дела стављеног му на терет, те су стога од стране овога суда оцењени као неосновани наводи браниоца окривљеног Рајка Шимшића - адвоката Соње Манојловић и Драгице Брајушковић, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред наведеног, не ради се о прекорачењу оптужбе у смислу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, која да би постојала треба да постоји прекорачење оптужбе у смислу повреде идентитета оптужбе односно чињеничног описа радње извршења дела у оквиру изреке оптужног акта и пресуде, на начин на који се то наводи у поднетом захтеву када се истиче да је суд окривљеног огласио кривим за наводну проверу података за лице ББ а у образложењу навео да је та провера вршена уношењем у систем имена, презимена и осталих личних података за лице ББ.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљеног у поднетом захтеву истичу да се правноснажна

пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама ЗКП не може заснивати, а без тих доказа који само на посредан начин повезују окривљеног са предметним делом, иста не би могла бити донета. Наиме, према наводима захтева побијана пресуда се заснива на исказима саокривљених ВВ, ГГ и ДД, које су дали у поступку склапања споразума о признању кривичног дела са Тужилаштвом за организовани криминал.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Наиме, исти наводи истакнути у жалби браниоца окривљеног Рајка Шимшића - адвоката Соње Манојловић и Драгице Брајушковић били су предмет разматрања Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал који је поступао по жалби бранилаца окривљеног изјављеној против првостепене пресуде Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 108/20 од 06.05.2021. године. Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 4 у другом, трећем и четвртном ставу другостепене пресуде Кж1- По1 17/21 од 10.11.2021. године изнео у свему јасне, детаљне и аргументоване разлоге, које Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Самим тим Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе бранилаца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП имајући у виду да су у кривичном поступку који се водио против окривљеног Рајка Шимшића коришћене одбране окривљених ВВ коју је дао 24.04.2017. године, ГГ од 30.03.2017. године и ДД од 30.03.2017. године, који искази су дати пре него што су наведени окривљени склопили споразуме о признању кривичног дела са Тужилаштвом за организовани криминал и то ВВ 12.05.2017. године, ГГ 13.04.2017. године и ДД 13.04.2017. године.

У преосталом делу захтева браниоци окривљеног наводе да ни из једног доказа не произилази ни једна чињеница која је била предмет доказивања у овом поступку, анализирају исказ окривљених ВВ, ГГ и ДД, затим истичу да суд није навео ни један доказ који без икакве разумне сумње потврђује да је он знао и користио туђе приступне картице и шифре, те улазио у информациони систем МУП РС и вршио проверу података, нити постоји било који доказ да је било коме достављао те податке, а да је једини доказ на основу кога се утврђује кривица окривљеног Рајка Шимшића потпуно нелогично повезивање исказа осталих окривљених који га чак и не познају, са доказима из којих не произилази ни једна чињеница која је била предмет доказивања. Овакви наводи бранилаца окривљеног у битном представљају оспоравање чињеничног стања утврђеног у правноснажним одлукама и изношење сопствене оцене доказа, па имајући у виду да наведена повреда није дозвољени разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног, односно његовог браниоца, Врховни касациони суд се није упуштао у оцену ових навода.

Врховни касациони суд је, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног постука из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка

1) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Рајка Шимшића - адвоката Соње Манојловић и Драгице Брајушковић, на основу члана 491. став 1. ЗКП, наведени захтев бранилаца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић